

Eurydice

Better knowledge for better education policies

Μπορεί η διαδικτυακή εκπαίδευση να είναι ασφαλής;

Οι μαθητές του μέλλοντος θα απαιτούν την καταλληλότερη υποστήριξη ανάλογα με την κατάσταση ή το περιβάλλον τους. Τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο, Δρ Marcus Specht'

Από το ξέσπασμα της πανδημίας covid-19, η μάθηση και η διδασκαλία απέκτησαν ψηφιακή όψη. Λίγοι θα μπορούσαν να είχαν προβλέψει την απίστευτη ταχύτητα αυτής της αλλαγής. Βεβαίως, η έκθεση του Δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ το 2019 για την [Ψηφιακή Εκπαίδευση στα Σχολεία](#), αποκάλυψε σημαντικά κενά στη διδασκαλία και την αξιολόγηση των ψηφιακών ικανοτήτων σε ολόκληρη την Ευρώπη, που φαίνεται να χρήζουν βελτιωτικών δράσεων μέσα στα επόμενα χρόνια. Ωστόσο, μέσα σε λίγες εβδομάδες, το Zoom, το Microsoft Teams και το Google Hangouts από άγνωστες εφαρμογές, μετατράπηκαν σε καθημερινά εργαλεία στη ζωή πολλών ανθρώπων. Είναι όμως ασφαλείς; Υπάρχουν ζητήματα ασφαλείας που πρέπει να αντιμετωπίσουμε για να συνεχίσουμε αυτήν την διαδικτυακή μαθησιακή επανάσταση;

Τα στοιχεία για τον αντίκτυπο των εργαλείων τηλεδιάσκεψης είναι ξεκάθαρα και μιλούν από μόνα τους. Το Zoom αύξησε τους ενεργούς χρήστες του από 10 εκατομμύρια το Δεκέμβριο του 2019 σε 200 εκατομμύρια το Μάρτιο του 2020. Η Microsoft Teams

ανέφερε αύξηση 12 εκατομμυρίων χρηστών μόνο τον Μάρτιο 2020, με τους χρήστες να πραγματοποιούν περίπου 900 εκατομμύρια συναντήσεις κατά τα πρώτα στάδια της επιδημίας Covid-19. Η ημερήσια χρήση του Skype επίσης αυξήθηκε κατά 70% σε ένα μήνα. Το Google Hangouts, το Meet και το WebEx έχουν και αυτά σημειώσει δραματικές αυξήσεις - σε ορισμένες χώρες 25 φορές υψηλότερη χρήση σε σύγκριση με την προ-covid εποχή.

Εκατομμύρια άνθρωποι έχουν επίσης ενδιαφερθεί για μεγάλες διαδικτυακές πλατφόρμες μάθησης όπως το edX, το FutureLearn και το Coursera. Οι εγγραφές για μαθήματα κοινωνικής επιστήμης, ανθρωπιστικών επιστημών και προσωπικής ανάπτυξης στην πλατφόρμα Coursera, για παράδειγμα, υπήρξαν 8 φορές υψηλότερες από το ξέσπασμα του covid-19. Αυτές οι πλατφόρμες προσφέρουν δωρεάν μαθήματα με επικεφαλής καθηγητές από πανεπιστήμια υψηλού επιπέδου και μπορεί να προσφέρουν σε πολλούς ανθρώπους κάποια αίσθηση ελέγχου στη ζωή τους σε μια περίοδο οικονομικής αβεβαιότητας και άγχους.

Ωστόσο, η απότομη αύξηση του αριθμού των χρηστών σε συνδυασμό με την αύξηση [της παραβίασης ασφαλείας \(hacking\) και του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο \(cyber crime\)](#) δημιουργεί ορισμένες ανησυχίες, αφού ο κάθε συμμετέχοντας σε μια διαδικτυακή πλατφόρμα εκμάθησης μπορεί να γίνει πιθανός στόχος παραβίασης.

Το «Zoombombing» είναι ένας όρος που εμφανίστηκε στα πρωτοσέλιδα από το ξέσπασμα του covid-19 και αναφέρεται στη διακοπή των συνεδριάσεων Zoom από μη εξουσιοδοτημένους συμμετέχοντες. Στη Σιγκαπούρη, κατά την πρώτη εβδομάδα κλειδώματος, η ροή ενός μαθήματος γεωγραφίας διακόπηκε με ακατάλληλες εικόνες και σχόλια από αγνώστους, και ανάγκασε την αναστολή του Zoom ως εργαλείου για μάθηση στο σπίτι. Τα σχολεία στην Κίνα, την Καλιφόρνια (ΗΠΑ), την Ταϊβάν και τη Γερμανία έχουν επίσης παρακολουθήσει απόπειρες πειρατείας και ρατσιστικές ή σεξιστικές διακοπές συνεδριών ζωντανής ροής, με σχολικές κοινότητες να αναστέλλουν τη χρήση του εργαλείου.

Υπάρχουν «καλύτερα» και ασφαλέστερα διαδικτυακά εργαλεία εκμάθησης για χρήση; Δεν υπάρχει προφανής απάντηση σε αυτό, καθώς η επιλογή εργαλείων εξαρτάται από τις προσωπικές και συγκεκριμένες απαιτήσεις της εταιρείας. Εξάλλου, αυτή δεν είναι μια «[είτε α είτε β επιλογή](#)», καθώς ο συνδυασμός διαδικτυακών εργαλείων μάθησης είναι κοινή πρακτική. Εργαλεία όπως το Zoom θεωρούνται πιο αποτελεσματικά για εσωτερική οργάνωση, ενώ άλλα όπως το Microsoft Teams προτιμούνται γενικότερα για εξωτερική οργάνωση.

Κάποιοι μπορεί να υποστηρίξουν ότι τα ανεπίλυτα ζητήματα ασφαλείας μπορεί να καταστρέψουν την ανάπτυξη της διαδικτυακής μάθησης. Ωστόσο, ενώ κανένα διαδικτυακό εργαλείο δεν θα είναι ποτέ απόλυτα ασφαλές, οι κίνδυνοι πρέπει να εξισορροπούνται έναντι των οφελών στη μάθηση και τη διδασκαλία. Αυτή η πτυχή ήταν ιδιαίτερα σαφής κατά τη διάρκεια της πανδημίας covid-19 όταν τα σχολεία και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν μπόρεσαν να ανοίξουν.

Ως χρήστες, μπορούμε επίσης να μάθουμε να ελαχιστοποιούμε τα προβλήματα ασφαλείας και να αποφεύγουμε την προβολή ευαίσθητων πληροφοριών σε λάθος χέρια. Κατ' αρχάς, οι οικοδεσπότες συσκέψεων μπορούν να επιτρέψουν την πρόσβαση μόνο σε εγγεγραμμένους συμμετέχοντες. Οι συμμετέχοντες μπορεί να κληθούν να συνδεθούν με έναν συγκεκριμένο κωδικό πρόσβασης για κάθε σύσκεψη αντί να χρησιμοποιούν τον ίδιο κωδικό πρόσβασης για πολλές συναντήσεις. Το Zoom προσφέρει επίσης μια εικονική «αίθουσα αναμονής» για τον έλεγχο της πρόσβασης

στη σύσκεψη. Η δυνατότητα εγγραφής ήχου / βίντεο των εργαλείων τηλεδιάσκεψης πρέπει να είναι διαθέσιμη μόνο στους κεντρικούς υπολογιστές, έτσι ώστε όλες οι κοινόχρηστες πληροφορίες να παραμένουν ιδιωτικές.

Πολλές πρόσφατες ανησυχίες για την ασφάλεια σχετίζονται με αφελή και άπειρη χρήση και δεν πρέπει να αποτελούν σημαντικό εμπόδιο στην πρόοδο. Εν τω μεταξύ, αξίζει να δούμε την τρέχουσα πραγματικότητα στην προοπτική του [Σχεδίου Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση](#) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2018 (προετοιμάζεται επί του παρόντος ένα ενημερωμένο Σχέδιο Δράσης) το οποίο καθορίζει τρεις προτεραιότητες: καλύτερη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας για τη διδασκαλία και τη μάθηση, ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων και δεξιοτήτων και βελτίωση της εκπαίδευσης μέσω καλύτερης ανάλυσης δεδομένων και προνοητικότητας. Το μόνο στοιχείο που η στρατηγική απέτυχε να προβλέψει ήταν μια παγκόσμια κρίση υγείας που μας ώθησε να αλλάξουμε ριζικά τον τρόπο μάθησής μας.

Συγγραφείς: Νικόλ Βασιλείου και Ντέιβιντ Κρόσιερ, Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA, A6)

Μετάφραση στα Ελληνικά: Εθνική Μονάδα ΕΥΡΥΔΙΚΗ Κύπρου

ⁱ Ο Dr. Marcus Specht είναι καθηγητής Ψηφιακής Εκπαίδευσης στο Πολυτεχνείο του Ντελφτ και διευθυντής του Κέντρου Εκπαίδευσης και Μάθησης του Leiden-Delft-Erasmus- Ολλανδία.